

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
den 10 juni 1999 *

I mål T-10/98,

E-Quattro Snc, bolag bildat enligt italiensk rätt, Laveno-Mombello (Italien), företrätt av Giuseppe Marchesini, advokat vid Corte di Cassazione, delgivningsadress: advokatbyrån Ernest Arendt, 8—10 rue Mathias Hardt, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiske rådgivaren José Luis Iglesias Buhigues, och Barry Doherty, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaten Alberto Dal Ferro, Vicenza, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

angående en talan med stöd av artikel 153 i Euratomfördraget om ersättning för den skada som påstås ha orsakats inom ramen för ett avtal som har ingåtts med gemenskapen,

meddelar

* Rättegångsspråk: italienska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordföranden A. Potocki samt domarna C.W. Bellamy och A.W.H. Meij,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 3 december 1998,

följande

Dom

Background och förfarande

- 1 Sökanden och Europeiska gemenskapen, företrädd av kommissionen, som i detta syfte företräddes av direktören för miljöinstitutet vid Gemensamma forskningscentret i Ispra (nedan kallat GFC), ingick den 28 mars 1996 ett avtal om konsulttjänster för tekniskt och logistiskt stöd till Europeiska kontoret för kemiska ämnen (nedan kallat kontoret), vilket hör till detta institut.
- 2 Enligt artikel 9 i avtalet skall italiensk rätt tillämpas på det. Enligt artikel 10 i bilaga 2 till avtalet är Europeiska gemenskapernas domstol ensam behörig att avgöra tvister mellan parterna.

- 3 Avtalet innefattade två faser. De tjänster som hade föreskrivits för den första fasen, det vill säga för perioden från den 28 mars 1996 till den 27 mars 1997 bestod i understöd för förberedelse av vetenskapliga möten och upprättande av en vetenskaplig databas (bilaga 1 till avtalet).

- 4 Arvodet för dessa tjänster uppgick till 190 400 ECU (artikel 6.1 i avtalet). Kommissionen betalade i april och i juli 1996 i enlighet med artikel 7.1 i avtalet två belopp uppgående till sammanlagt 133 280 ECU. Den återstående fordran, det vill säga 30 procent av det sammanlagda priset, skulle betalas efter det att miljöinstitutet godkänt sökandens slutrapport. Sökanden upprättade den 6 mars 1997 en faktura avseende den återstående fordran på 57 120 ECU för tekniskt och logistiskt understöd och sände den till kommissionen genom skrivelse av den 10 mars 1997. Betalningen skulle ske inom 60 dagar från det att begäran om betalning mottogs (artikel 7.2 i avtalet).

- 5 Kommissionen underrättade sökanden genom skrivelse av den 18 mars 1997, som mottogs den 22 mars samma år, om att det hade fattats beslut om att inte inleda avtalets andra fas.

- 6 Sökanden yrkade genom skrivelse av den 20 maj 1997 att den återstående fordran avseende avtalets första fas skulle betalas.

- 7 Kommissionens generaldirektorat för ekonomistyrning utförde den 10 juni 1997 en kontroll hos sökanden inom ramen för artikel 12 i avtalet. Generaldirektoratet upprättade den 23 juni 1997 en rapport om kontrollen.

- 8 Det är mot den bakgrunden som sökanden, genom en handling som inkom till domstolens kansli den 16 juli 1997, har väckt förevarande talan som registrerades under nummer C-257/97.

- 9 Domstolen konstaterade genom beslut av den 9 december 1997 att den uppenbart saknade behörighet att pröva den tvist som hade anhängiggjorts vid den och hänsköt målet till förstainstansrätten i enlighet med artikel 48 i stadgan (Euratom) för domstolen och fastställde att beslut om rättegångskostnader skulle komma att meddelas senare.

- 10 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (andra avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Som en processledningsåtgärd uppmanades parterna att besvara vissa frågor och förete vissa handlingar. Parterna efterkom uppmaningarna.

- 11 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid sammanträde den 3 december 1998.

- 12 Sökanden uppgav vid detta tillfälle att den återtog sitt yrkande om att kommissionen skulle förpliktas att ersätta den skada som orsakats på grund av att avtalsförhållandet enligt vad som påståtts hade sagts upp. Förstainstansrätten antecknade detta.

Parternas yrkanden

13 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

- förplikta kommissionen att ersätta den skada som orsakats och orsakas sökanden på grund av den fortgående underlåtenheten att betala den återstående fordran avseende de tjänster som beskrivs i den ännu obetalade fakturan,
- förplikta kommissionen att betala ränta från och med förfallodagen till dess att den återstående fordran helt betalats, samt
- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

14 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

- ogilla talan, samt
- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Prövning i sak

Parternas argumentation

15 Sökanden har påpekat att kommissionen enligt avtalsvillkoren skall betala en faktura inom två månader från det att den har företetts. Denna frist får

överskridas endast om de prestationer som avses i fakturan bestrids eller när fakturan och dokumentationen är bristfälliga (artikel 7.2 i avtalet).

- 16 I det föreliggande fallet upprättades fakturan den 6 mars 1997. Då förevarande talan väcktes hade någon betalning emellertid fortfarande inte erlagts, trots att något sådant bestridande som framgår av artikel 7.2 i avtalet inte hade ägt rum.
- 17 Eftersom kommissionen inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt avtalet och det inte föreligger någon officiell förklaring till förseningen, har sökanden yrkat att ersättning skall utdömas för den orsakade skadan motsvarande beloppet på en obetalade fakturan jämte ränta från och med utgången av den frist på två månader som började löpa då fakturan mottogs.
- 18 Sökanden har understrukit att den inte kan klandras för påstådda överträdelser då avtalet förbereddes. Sökanden lade då fram fullständig och sanningsenlig dokumentation vad gäller såväl dagen för dess bildande, dess förmögenhets-situation som dess styrelsemedlemmars tidigare verksamhet.
- 19 Vad gäller avtalets fullgörande har sökanden inte bestridit att någon databas, som utgjorde ett av avtalets föremål, inte har upprättats. Detta beror emellertid på medkontrahentens uttryckliga begäran. De vetenskapliga uppgifterna sköts alltså upp till avtalets andra fas på uttrycklig begäran av kontorets tjänstemän. På motsvarande sätt gavs sökanden allt mer omfattande administrativa uppgifter, vilket framgår av kommissionens skrivelse av den 28 maj 1996, rubricerad ”meddelande till personalen vid [kontoret]”. Det är således inte fråga om att sökanden delvis underlät att fullgöra avtalet utan om att den utförde andra uppgifter som medkontrahenten krävde.

- 20 Sökanden anser att det under dessa omständigheter är berättigat och rimligt att den återstående fordran avseende de prestationer som hänför sig till avtalets första fas utbetalas, eftersom fordran motsvarar den ersättningsverksamhet som sökanden utförde på medkontrahentens uttryckliga begäran. Sökanden har i detta avseende åberopat ett handskrivet meddelande som enligt den utgör protokollet från ett möte den 27 januari 1997 i vilket enhetschefen för kontoret deltog och vid vilket samarbetsprogrammet för de närmaste månaderna fastslogs.
- 21 Den enda möjliga frågan är således huruvida de faktiskt utförda administrativa prestationerna ur ekonomisk synvinkel motsvarar de dataarbeten som ursprungligen föreskrevs i avtalet.
- 22 Kommissionen har hävdats att den har konstaterat ett antal oegentligheter i samband med avtalet i fråga. Sökanden har inte utfört en del av de prestationer som föreskrivs i avtalet och det har — i motsats till vad sökanden har påstått — inte överenskommit om någon ändring av avtalet. Kommissionens handlande har under dessa omständigheter varit riktigt och sökandens yrkande skall avslås.

Förstainstansrättens bedömning

- 23 Enligt artikel 13 i det avtal som parterna undertecknade den 28 mars 1996 ingår dess bilagor i avtalet.
- 24 I bilaga 1 till avtalet räknas de prestationer upp som sökanden skulle ha utfört under avtalets första fas.

- 25 Förutom att miljöinstitutet skulle ges understöd för att anordna ungefär 55 möten i Ispra eller utanför Ispra (artikel 3 a i bilaga 1 till avtalet) föreskrevs att en vetenskaplig databas skulle upprättas.
- 26 I det "kostnadsförslag" som sökanden utarbetade inom ramen för förfarandet för tilldelning av avtalet uppgick budgeten för upprättandet av denna databas till 44 300 ECU jämte kostnaderna för specialiserad personal.
- 27 Sökanden har i sina skrivelser inte bestridit att denna databas inte har upprättats. Sökanden påstod inte heller detta under det muntliga förfarandet.
- 28 Sökanden företedde visserligen vid sammanträdet en handling rubricerad "slutrapport", vilken undertecknats av en anställd vid GFC. I punkt 2 i denna handling redogörs utförligt för det vetenskapliga datasystemet och konstateras bland annat följande: "Systemet har förbättrats och fungerar följaktligen i sin helhet."
- 29 Sökanden medgav likväl vid sammanträdet att den databas som avses i punkt 2 i slutrapporten inte är den databas som föreskrivs i artikel 3 b i bilaga 1 till avtalet utan ett register över namn och adresser, vilket förberetts för att anordna de möten som föreskrivs i artikel 3 a i bilaga 1 till avtalet.
- 30 Det står således klart att den databas som föreskrivs i avtalet av den 28 mars 1996 inte har upprättats.

- 31 Förstainstansrätten understryker för övrigt att det register över namn och adresser till vilket sökanden har hänvisat avses i sista stycket i punkt 1 i handlingen rubricerad "slutrapport". Punkt 2 i denna handling handlar däremot uteslutande om det vetenskapliga datasystemet. Antydning om att detta system fungerar förefaller följaktligen oriktig. Sökanden uppgav för övrigt vid sammanträdet att om dess slutrapport inte hade innehållit denna redogörelse avseende databasen, skulle den ha haft svårigheter att få betalning för den återstående fordran.
- 32 I sökandens kostnadsförslag föreskrevs också att två datatekniker, för att utveckla databasen, och en vetenskaplig konsult skulle anställas för ett belopp på 28 000 respektive 12 000 ECU. Sökanden har för förstainstansrätten bland annat företett två avtal om utförande av tjänster, vilka ingåtts mellan sökanden och två fysiska personer. Sökanden har hävdats att dessa avtal motsvarar anställningen av de två datatekniker som ingick i den ursprungliga planen. Det är inte nödvändigt att undersöka om detta påstående är riktigt, utan det är tillräckligt att konstatera att datateknikerna hade i uppgift att upprätta den vetenskapliga databasen. Just denna databas har dock inte upprättats. De tjänster som de två personerna i fråga har kunnat utföra kan således inte motsvara de ursprungligen överenskomna tjänsterna för vilka ett arvode om 28 000 ECU hade beräknats.
- 33 Sökanden har emellertid hävdats att om prestationerna i fråga inte har utförts, beror det på att sökanden på GFC:s begäran koncentrerade sig på den första delen av de prestationer som föreskrivs i avtalet, nämligen att anordna möten, vilket visade sig vara en mer krävande uppgift än vad som hade förutsetts.
- 34 I detta avseende skall det konstateras att avtalet eller dess bilagor enligt artikel 11 i bilaga 2 endast kunde ändras eller kompletteras genom ett tilläggsavtal som undertecknats av en vederbörligen befullmäktigad företrädare för var och en av parterna. Avtalet av den 28 mars 1996 ingicks i gemenskapens namn, företrädd av kommissionen, som för avtalets undertecknande företräddes av direktören för miljöinstitutet vid GFC.

- 35 Av akten framgår att det inte finns någon omständighet som gör det möjligt att sluta sig till att avtalet har ändrats på de villkor som föreskrivs i artikel 11 i bilaga 2.
- 36 Sökanden har åberopat två handlingar inom ramen för det skriftliga förfarandet.
- 37 Den första handlingen är ett meddelande från kontoret av den 28 maj 1996 till personalen vid denna enhet. Efter att ha nämnt att avtalet med sökanden undertecknats erinrade upphovsmannen till handlingen personalen vid kontoret om de interna förfaranden som skulle följas vad gäller såväl anordnandet av mötena som de administrativa förfarandena. Inget i denna handling, som upprättades knappt två månader efter det att avtalet ingåtts, kan betraktas som en ändring av avtalet.
- 38 Den andra handlingen är ett handskrivet meddelande som har påståtts utgöra "protokollet" från ett möte den 27 januari 1997 i vilket enhetschefen för kontoret deltog och vid vilket samarbetsprogrammet för de närmaste månaderna fastslogs. Inledningsvis finns det inget som bekräftar att denna handling är äkta: den är inte daterad, det är okänt vem som har avfattat den och det finns inte ens något som gör det möjligt att dra slutsatsen att den hänför sig till ett möte den 27 januari 1997, eller att enhetschefen för kontoret deltog i mötet. I denna handskrivna handling på några rader nämns under alla omständigheter endast namn och perioder, men den innehåller inte en enda sammanhängande mening. Av den är det inte möjligt att sluta sig till att avtalet på ett giltigt sätt har ändrats på en av de väsentliga punkterna.
- 39 Sökanden företedde vid sammanträdet ytterligare två handlingar för att visa att parterna hade kommit överens om att ändra det ursprungliga avtalet och följaktligen skjuta upp arbetena med upprättandet av databasen.

- 40 Den första handlingen är ett meddelande av kommissionen av den 5 augusti 1997. I meddelandet anges att den tekniska bilagan till avtalet, i vilken sökandens prestationer fastställs, har "ändrats muntligen".
- 41 Förstainstansrätten konstaterar inledningsvis att detta meddelande är en intern handling för kommissionen, och att det avfattats inom ramen för förberedelsen av svarandens inlagor i det föreliggande målet. Av vad som framgick under sammanträdet följer att sökandens ombud fick kännedom om detta meddelande i samband med ett disciplinärt förfarande som inlemts mot vissa anställda vid GFC i samband med avtalet av den 28 mars 1996. Under det förfarandet företrädde ombudet även de anställda i fråga. Han drog en kopia av detta interna meddelande i samband med det disciplinära förfarandet.
- 42 Under alla omständigheter kvarstår att detta meddelande inte är uttryck för en ändring av avtalet enligt de former som föreskrivs i artikel 11 i bilaga 2 till avtalet.
- 43 Den andra handlingen är den handling som har rubricerats "slutrapport".
- 44 Inledningsvis skall konstateras att sökanden inte har kunnat visa under vilka omständigheter den fick denna handling i sin besittning. Vid sammanträdet konstaterades att GFC inte hade överlämnat handlingen till sökanden inom ramen för deras avtalsförhållande. Om så hade varit fallet, skulle sökanden för övrigt ha kunnat förete handlingen i samband med ansökan. Det förefaller i själva verket som om sökandens ombud — i likhet med den handling som behandlats ovan i punkt 40 — fick kännedom om denna handling, som undertecknats av en anställd vid GFC, endast i samband med det disciplinära förfarande som kommissionen förde mot vissa anställda vid GFC i samband med avtalet av den 28 mars 1996. Sökandens ombud var under det förfarandet även ombud för de berörda anställda.

- 45 Denna handling innehåller dessutom inte någon hänvisning till en ändring av avtalsvillkoren. Även om handlingen innehåller en beskrivning av de uppgifter som sökanden utfört i fråga om anordnandet av mötena, framgår det inte av den att dessa åtgärder var mer omfattande än vad som föreskrevs i det ursprungliga avtalet. I punkt 2 i slutrapporten avseende den vetenskapliga databasen bekräftas tvärtom att sökanden var medveten om att en betalning av den återstående fordran förutsatte att sökanden gjorde gällande att den även hade utfört dessa arbeten, vilket inte hade skett.
- 46 Det finns följaktligen inte någon handling med stöd av vilken det är möjligt att fastställa att avtalet har ändrats på de villkor som föreskrivs i det.
- 47 Yrkandet att kommissionen skall förpliktas att ersätta sökanden för den skada som har orsakats på grund av förseningen med att betala det återstående priset kan följaktligen inte bifallas. Detta innebär att yrkandet om ränta från och med förfalldagen till dess att den återstående fordran helt betalats inte heller kan bifallas.

Rättegångskostnader

- 48 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom sökanden har tappat målet, skall den förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i enlighet med kommissionens yrkande.
- 49 Eftersom domstolen i sitt ovannämnda beslut av den 9 december 1997 fastställde att beslut om rättegångskostnader skulle komma att meddelas senare, inbegriper denna dom även kostnaderna för förfarandet vid domstolen.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande dom:

- 1) **Talan ogillas.**
- 2) **Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Potocki

Bellamy

Meij

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 10 juni 1999.

H. Jung

Justitiesekreterare

A. Potocki

Ordförande